

پایش بازار انرژی

پویایی های بازار

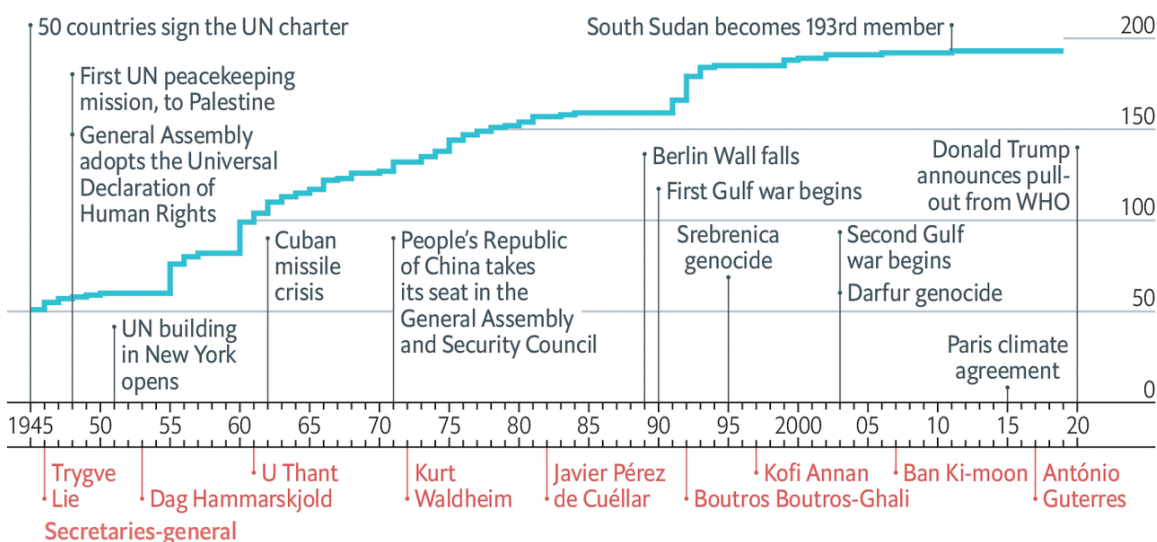
از هفته گذشته که برنت با قیمت ۴۲ دلار هر بشکه معامله می شد، در پنجشنبه ۵ تیر به قیمت ۴۱,۶۰ دلار برای تحویل در ماه اوت رسیده و در روز جمعه به زیر ۴۰ دلار رسید. نفت خام وست تگزاس اینترمدیت نیز از ۳۹,۳۶ دلار به ۳۹,۱۹ دلار رسیده و اکنون ۳۸ دلار معامله می شود. وضعیت شیوع کووید-۱۹ و قله زدن مجدد تلفات در آمریکا، نگرانی از ضعیف شدن تقاضا را شدت بخشیده است.

تفسیر هفته

۱- در هفتاد و پنجمین سال تاسیس ملل متحد هستیم. این سازمان مطابق نمودار زیر در حوادث و اتفاقات متعددی نقش آفرین بوده است (از جمله در پایان دادن به جنگ ایران و عراق). در برخی از تحولات هم شورای امنیت ملل متحد نتوانست کاری از پیش ببرد (مانند حمله آمریکا به عراق در ۲۰۰۳ بدون مجوز شورای امنیت). تحولات سالهای اخیر، بخصوص در پس از فروپاشی شوروی و یک جانبه گرای ایالات متحده، احتمال به بن بست کشیده شدن سازمان ملل را تقویت نموده است. برای ما ایرانیان، هر زمان که با ارکان این سازمان همکاری نموده ایم، توانسته ایم به موفقیت‌هایی نایل شویم. هر زمان هم که نقش آن را دست کم گرفته ایم، دچار آسیب در منافع ملی گشته ایم. نمودار زیر خلاصه ایست از روند تحول سازمان ملل متحد از ۱۹۴۵ تا ۲۰۲۰.

From Truman to Trump

United Nations, number of member countries

Source: United Nations

The Economist

۲- بنابر گزارش آخرین گزارش صندوق بین المللی پول رشد اقتصادی جهانی در سراسر ۲۰۲۰ بیشتر از ۴,۹ درصد نخواهد بود که ۱,۹ درصد کمتر از پیش بینی قبل در آوریل ۲۰۲۰ است. این گزارش نشان می دهد که کووید-۱۹ دارای پیامدهای عمیقتری بر اقتصاد جهانی است. این بیماری، عدم قطعیت ها را برای پیش بینی آینده، بیشتر کرده است.

۳- بنابر گزارش آژانس بین المللی انرژی، تقاضای جهانی برای انرژی در سال ۲۰۲۰، ۶ درصد نسبت به سال قبل افت می کند. این بزرگترین کاهش در طول ۷۰ سال گذشته است. سقوط در تقاضای منابع هیدروکربوری بیشتر از انرژی های تجدیدپذیر است. همچنین در میان منابع هیدروکربوری، ذغال سنگ بیشترین کاهش را خواهد داشت. گاز طبیعی در ۲۰۲۰، ۴ درصد کاهش نسبت به ۲۰۱۹ خواهد داشت، اما در ۲۰۲۱ مجدداً مصرف آن افزایش خواهد یافت. قیمت گاز طبیعی آنچنان ارزان شده که بدون محاسبه پیامدهای زیست محیطی هم تبدیل سوخت ذغال سنگ به گاز برای تولید برق اقتصادی است. بخش برق دارای کاهشی برابر ۵ درصد خواهد بود که از رکود اقتصادی ۱۹۲۹ تا کنون بی سابقه است. نفت خام کاهشی برابر ۸ درصد خواهد داشت، اما انرژی هسته ای دارای کاهش کمی در تقاضا خواهد بود.

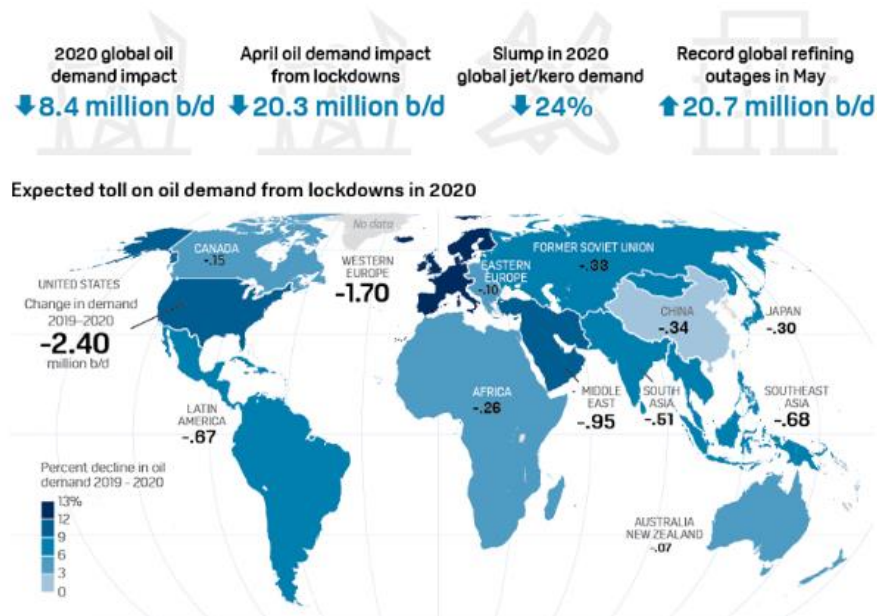
۴- چین در تامین نفت خام وارداتی خود به دنبال کشف فروشندگان جدید است. از ابتدای ماه ژوئن، شرکت نفت آنگولا اعلام کرد که خریداران چینی سفارش محموله نفت خام جدیدی را به آنگولا نداده اند. یکی از دلایل این امر می تواند آن باشد که آینده آنگولا چندان مشخص نیست. رئیس جمهور این کشور از ۱۹۷۹ تا ۲۰۱۷ بر مسند قدرت تکیه زده بود. بجای آن چین اکنون مایل است که از روسیه، نیجریه و گویان نفت بیشتری وارد کند. از طرف دیگر آنگولا برای انجام پروژه های خود ۲۰ میلیارد دلار از چین وام گرفت. قرار بود که این مبلغ به تدریج بصورت فروش نفت توسط آنگولا به چین پرداخت شود. اکنون با کمتر شدن خرید نفت چین از آنگولا مشخص نیست که تکلیف بدهی های آنگولا چه می شود. برخی از منابع بر این نظرند که در پس از فرونشستن گرد و غبار ناشی از رقابت عربستان سعودی، روسیه و ایالات متحده، مشخص شده است که این چین است که برنده واقعی جدال قیمت ها در پس از ظهور کووید-۱۹ است. این کشور بلحاظ ژئوپلیتیکی، دسترسی های متعدد به تولید کنندگان نفت و گاز هم اکنون پیدا کرده و می تواند امنیت انرژی خویش را مستحکم سازد.

۵- قیمت گاز طبیعی در هنری هاب، شبکه معاملات گاز آمریکای شمالی در روز جمعه به ۱,۴۸۲ دلار برای هر میلیون واحد حرارتی بریتانیا (بی تی یو) رسید. این قیمت ۷ درصد از روز قبل کمتر بود و ۱۸ درصد از دو هفته قبل. از ۱۹۹۰ تا کنون سابقه نداشته است که قیمت گاز از ۱,۵۰ دلار پایینتر بیاید. حجم انبارهای مملو از گاز طبیعی تولید متعارف گاز را دچار اشکال می کند. سال گذشته در همین روزها قیمت گاز بالاتر از ۲ دلار بود. همچنین مصرف گاز طبیعی در بعد از شیوع

کرونا هنوز به حالت اول بازنگشته و صادرات ال ان جی از آمریکا به اروپا و آسیا به کمترین حد در طول ۱۰ سال اخیر رسیده است. به گفته مدیر مالی شرکت بزرگ روسی نواتک، در ماه ژوئن سفارش خرید از آمریکا در ۴۵ محموله ال ان جی توسط این شرکت لغو شده است. علت آن عدم وجود مشتری به دلیل کمتر مصرف شدن گاز توسط مشتریان و گرم شدن زودتر هوا در اروپا ذکر شده است.

۶- قیمت پایین نفت و کنار کشیدن برخی از شرکتهای آمریکایی برای تولید نفت غیرمعارف شیل به دلیل هزینه بالا، روسیه را به برنامه ریزی استراتژیک برای جایگزین نفت آمریکا در صنعت نفت کشانده است. دولت روسیه مشوق هایی برای شرکت های انرژی جهت فعالیت در صنایع نفت و گاز و جایگزینی حوزه های نفت و گاز جوان تر بجای حوزه های قدیمی در نظر گرفته است. زیرا روسیه می داند که در زمان بالارفتن قیمت نفت، عربستان و آمریکا می توانند سریعتر از روسیه برای راه اندازی تاسیسات غیرفعال خود اقدام نمایند. اکثر حوزه های نفتی روسیه در مناطق سردسیر قرار دارد. همچنین منابع نفت روسیه در عمق بیشتری از سطح زمین قرار دارند. دو بانک روسی قرار است وام هایی با صفر درصد بهره در اختیار شرکت های روسی فعال در صنعت نفت و گاز قرار دهند. دو بانک سبیربانک (SBER) و وب (VEB)، ۶ میلیارد دلار برای حفاری و تکمیل اکتشاف واستخراج در ۳۰۰۰ چاه در اختیار شرکت های روسی قرار می دهند. روسیه در نظر دارد که تخفیف های مالیاتی نیز شامل این دسته از فعالیت ها شود. راهبرد روسیه در این است که در آینده که قیمت نفت بهبود می یابد، این دسته از چاه ها براحتی بتوانند به تولید برسند. در حقیقت روسیه در حال اضافه کردن ظرفیت اضافی برای خود است. به گفته یک ناظر نزدیک به روسیه، از این روش روسیه می تواند ظرفیتی مابین ۲۰۰ هزار بشکه در روز تا ۲ میلیون بشکه در روز به ظرفیت قبلی خود بیفزاید. روسیه در ۲۰۱۹، بصورت متوسط ۱۱,۳ میلیون بشکه در روز از ۱۸۰ هزار چاه تولید می کرد. بعداز توافق اوپک+ روسیه ۲ میلیون بشکه از تولید خود را کاهش داد.

۷- قیمت نفت به پیش بینی پلاتس در ماه های آینده در کریدوری مابین ۳۵ دلار تا ۴۵ دلار هر بشکه نوسان می کند. این بازه قیمتی برای سرمایه گذاری جدید در صنایع نفتی بخصوص در نفت شیل اقتصادی نیست. ضمناً آن مقدار کم نیست که برخی از بازار بیرون روند و نه آن مقدار بالا که تولید ادامه یابد. به صورت کلی آسیب های بازار نفت و گاز در شکل زیر نشان داده شده است.

۸- بازار نفت تا اندازه ای شوک ناشی از شیوع بیماری کووید ۱۹ را از سر گذراند و با توجه به کاهش تولید و از سر گرفته شدن فعالیت های اقتصادی، قیمت نفت تا اندازه ای بهبود یافت. اما نگرانی از موج دوم شیوع کرونا در بازار نفت و گاز وجود دارد. به گفته پلاتس تا ۴ میلیون بشکه در روز در ماه های پیش رو تا ماه اوت به تقاضای نفت اضافه خواهد شد. ولی در ماه سپتامبر که بصورت سنتی تقاضای نفت همه ساله کمی کاهش می یابد، این عدد ممکن است به ۱ میلیون بشکه در روز کاهش یابد. نگرانی دوم از مسئله کاهش تولید نفت توسط اوپک+ است. ۲۳ کشور در یک توافق تاریخی تصمیم گرفتند که ۹,۷ میلیون بشکه در روز از تولید را تا انتهای ماه ژوئیه کم کنند. گرچه قرار است این توافق در ماههای بعد هم ادامه داشته باشد، اما در میان کشورهای داخل این توافق، عراق و نیجریه به سختی تعهدات خود را پذیرفتند. ممکن است در ماه های آینده، این دو کشور بدلیل نیاز به درآمدهای ناشی از تولید اضافی، از توافق خارج شوند. نگرانی دیگر این است که دوباره بخشهایی از تولید نفت در آمریکا و کانادا که بدلیل پایین آمدن قیمت نفت از مدار خارج شده بودند (۴,۵ میلیون بشکه در روز) با توجه به بهبود قیمت دوباره دست به تولید بزنند. در برخی از کشورها شروع دور جدید شیوع کرونا مانند چین و هند مشاهده می شود. مجموعه نگرانی های فوق پلاتس را به این نتیجه رسانده که ممکن است در دور جدید شیوع دوباره کرونا، بازار نفت نیز یک منحنی V مانند زیر داشته باشد.

V-shaped or 'second-wave' recovery?

